

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Навчальний рік 2024-2025

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА ТА ВРЯДУВАННЯ»

Освітній компонент	<u>нормативний</u>
Форма здобуття освіти	<u>заочна</u>
Галузь знань	<u>28 «Публічне управління та адміністрування»</u>
Спеціальність	<u>281 «Публічне управління та адміністрування»</u>
Освітньо-професійна програма	<u>«Управління у сфері охорони здоров'я»</u>
Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Курс	<u>1</u>

Затверджено на засіданні
кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Протокол № 14 від 27 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Огнєв В.А.

Схвалено методичною комісією ХНМУ
з проблем громадського здоров'я
та гігієни

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

Голова комісії

Огнєв В.А.

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА

Мельниченко Олександр Анатолійович – професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, доктор наук з державного управління, професор.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мельниченко Олександр Анатолійович – професор кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, доктор наук з державного управління, професор;

Суворов Валентин Павлович – асистент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, кандидат наук з державного управління;

Черняк Михайло Євгенович – асистент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, PhD 281 «Публічне управління та адміністрування»;

Чухно Інна Анатоліївна – доцент кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, кандидат наук з державного управління, доцент.

Телефон: (057) 707-73-20, (050) 162-73-50, (095) 539-75-44

E-mail: mel_doc@ukr.net, iach@i.ua

Локація: м. Харків, пр. Науки, 4, корп. А, 3 поверх, кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Очні консультації: час і місце проведення за розкладом кафедри.

Он-лайн консультації: локація (Google Meet) та час проведення за попередньою домовленістю з викладачем.

Професійні інтереси викладача: публічне управління розвитку суспільних процесів, національної економіки та окремих її галузей (сфер діяльності), передусім, сфери охорони здоров'я. <http://distance.knmu.edu.ua/user/files.php>

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Публічна політика та врядування» складено відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) та освітньо-професійної програми «Управління у сфері охорони здоров'я» (далі – ОПП) як складову методологічного забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Опис освітнього компонента (анотація). Розбудова держави, розвиток галузей і сфер національної економіки, підвищення добробуту населення країни є фундаментальними цілями діяльності органів публічного управління. Запорукою досягнення цих цілей є належне розроблення та реалізація публічної політики.

Предметом вивчення освітнього компонента є публічна політика та врядування.

Міждисциплінарні зв'язки: Освітній компонент «Публічна політика та врядування» прямо та/чи дотично пов'язано з освітніми компонентами публічного-управлінського та економічного профілю.

Пререквізити. Вивчення освітнього компонента «Публічна політика та врядування» передбачає попереднє опанування таких освітніх компонентів: «Методологія наукових досліджень», «Комунікація в публічній сфері», «Технології прийняття управлінських рішень» та ін.

Постреквізити. Основні положення освітнього компонента «Публічна політика та врядування» мають застосовуватися при вивченні суміжних освітніх компонентів, і є базою для підготовки до захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи та здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Посилання на сторінку освітнього компонента в MOODLE:

<http://distance.knmu.edu.ua/user/files.php>

1 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1 Мета освітнього компонента – оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками розробки й реалізації публічної політики та врядування.

1.2 Основні завдання опанування освітнього компонента:

- вивчити понятійний апарат і базові моделі реалізації публічної політики та врядування;
- розуміти зміст, форми, методи й засоби публічно-управлінського впливу;
- сформулювати цілісну систему знань щодо прикладних аспектів взаємодії політики й управління, розкрити механізми їх взаємної залежності та впливу;
- висловлювати, обґрунтовувати й відстоювати власну позицію стосовно подій та явищ суспільного життя на основі ціннісного ставлення до історичного минулого й сучасного розвитку;
- застосовувати методологічні підходи до аналізу політико-управлінських систем усіх типів;
- визначити чинники, що значною мірою обумовлюють сучасний стан публічного управління в Україні;
- оцінювати ефективність діючих форм і методів публічного управління за результатами аналізу програм розвитку держави, вітчизняного й зарубіжного досвіду їх реалізації, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу;
- аналізувати середовища публічної політики та застосовувати отримані знання в процесі розробки політико-управлінських рішень;
- використовувати наукові концепції в політико-управлінській практиці;
- знати основні напрями формування та реалізації публічної політики;
- розробляти практичні рекомендації органам державної влади і місцевого самоврядування щодо вибору ефективних технологій державного регулювання та управління на основі принципів публічної політики;

- знати сучасні тенденції трансформації системи публічного адміністрування;
- застосовувати механізми взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;
- конкретизувати роль лідера в публічному управлінні.

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент.

1.3.1 Вивчення освітнього компонента забезпечує опанування здобувачами вищої освіти наступних **компетентностей**:

інтегральні: здатність використовувати теоретичні знання та практичні навички задля розв’язання складних задач під час професійної діяльності у системі публічного управління та адміністрування (у т.ч. у сфері охорони здоров’я), а також в освітньому процесі;

загальні:

ЗК 2. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально.

ЗК 4. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 2. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління й інших організацій публічної сфери.

СК 4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та локальному рівнях.

СК 8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та локальному рівнях.

СК 10 Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

1.3.2 Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **програмних результатів навчання**:

РН 1. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ і технологій прийняття управлінських рішень.

РН 2. Розв’язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН 6. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи і технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських і загально-організаційних структур.

РН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

1.3.3 Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **соціальних навичок (Soft skills)**: відповідальності; працювати індивідуально й в команді, управляти своїм часом і ресурсами, самостійно приймати рішення, критично мислити.

2 ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень, ОПП	Характеристика освітнього компонента
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»	Нормативна
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки: 1-й
		Семестр 1-й
		Лекції 8 год.
Розподіл годин: аудиторні – 24 самостійна робота здобувачів вищої освіти – 156	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський)	Практичні, семінарські 16 год.
	ОПП «Управління в сфері охорони здоров'я»	Самостійна робота 156 год.
		Вид контролю: іспит

2.1 Опис освітнього компонента

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Вироблення публічної політики. Врядування	4	Проблемна, мультимедійна та лекція-бесіда, презентація
2	Аналіз публічної політики	2	
3	Публічне адміністрування	2	
Всього лекційних годин		8	

2.2.2 Семінарські заняття – не передбачені.

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вироблення публічної політики. Врядування	6	Моделювання процесів і ситуацій, індивідуальні (групові) творчі роботи, кейс-метод, вирішення ситуаційних і практичних завдань	Усне опитування здобувачів вищої освіти, письмовий контроль теоретичних знань за варіантами
2	Аналіз публічної політики	4		
3	Сфери та напрями публічної політики	2		
4	Публічне адміністрування	2		
5	Лідерство у публічному управлінні	2		
Всього годин практичних занять		16		

2.2.4 Лабораторні заняття – не передбачені.

2.2.5 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Вироблення публічної політики. Врядування	30	Індивідуальні (групові) творчі ситуаційні й практичні завдання	Презентація та захист результатів виконання творчих індивідуальних (групових) ситуаційних і практичних завдань
2	Аналіз публічної політики	40		
3	Сфери та напрями публічної політики	30		
4	Публічне адміністрування	30		
5	Лідерство у публічному управлінні	26		
Всього годин самостійної роботи здобувачів вищої освіти		156		

Види контролю:

Поточний: усне опитування здобувачів вищої освіти, письмовий контроль теоретичних знань за варіантами, презентація результатів роботи в малих групах.

Проміжний: захист результатів виконання ІЗ.

Додатковий: публічна презентація наукового продукту (тези, стаття...).

Підсумковий: іспит.

3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» (наказ ректора ХНМУ № 181 від 21.08.2021 р.).

Поточна навчальна діяльність (ПНД) здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння ними кожної теми освітнього компонента і виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання до поточних оцінок також належить оцінка за виконане індивідуальне завдання. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ. Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. До суми балів за ПНД включається також оцінка за виконане ІНДЗ. Перерахунок середньої оцінки за ПНД у багатобальну шкалу, для освітніх компонентів, що завершуються іспитом (табл. 3.1).

Таблиця 3.1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для освітніх компонентів, що завершуються іспитом)

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5,00	120	4,25-4,28	102	3,49-3,53	84
4,95-4,99	119	4,20-4,24	101	3,45-3,48	83
4,91-4,94	118	4,16-4,19	100	3,41-3,44	82
4,87-4,90	117	4,12-4,15	99	3,37-3,40	81
4,83-4,86	116	4,08-4,11	98	3,33-3,36	80
4,79-4,82	115	4,04-4,07	97	3,29-3,32	79
4,75-4,78	114	3,99-4,03	96	3,25-3,28	78
4,70-4,74	113	3,95-3,98	95	3,21-3,24	77
4,66-4,69	112	3,91-3,94	94	3,18-3,20	76
4,62-4,65	111	3,87-3,90	93	3,15-3,17	75
4,58-4,61	110	3,83-3,86	92	3,13-3,14	74

4,54-4,57	109	3,79-3,82	91	3,10-3,12	73
4,50-4,53	108	3,74-3,78	90	3,07-3,09	72
4,45-4,49	107	3,70-3,73	89	3,04-3,06	71
4,41-4,44	106	3,66-3,69	88	3,00-3,03	70
4,37-4,40	105	3,62-3,65	87	Менше 3	Недостатньо
4,33-4,36	104	3,58-3,61	86		
4,29-4,32	103	3,54-3,57	85		

Формою підсумкового контролю міри опанування змісту освітнього компонента є залік, який проводиться викладачем академічної групи відповідно розкладу (на останньому занятті). Залік – це процес, протягом якого перевіряються отримані за час навчання: рівень теоретичних знань; розвиток творчого мислення; навички самостійної роботи; компетенції (вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань). Для коректного проведення оцінювання підготовленості здобувачів вищої освіти за відповідним освітнім компонентом використовуються певні критерії (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Критерії оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти з освітніх компонентів, що завершуються іспитом

Оцінка	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
«Дуже добре»	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
«Добре»	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
«Задовільно»	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
«Достатньо»	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
«Незадовільно» з можливістю повторного складання іспиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
«Незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Зокрема, критерії оцінювання практичних навичок з освітнього компонента	
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти відповідає високому (творчому) рівню компетентності: виявляє особливі творчі здібності, без помилок самостійно демонструє виконання практичних умінь та володіє системними теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення та ін.) та має здібності для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях
«Добре»	Здобувач вищої освіти самостійно демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі неточності, які швидко виправляє, володіє теоретичними знаннями (знає методику виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення та ін.)
«Задовільно»	Здобувач вищої освіти демонструє виконання практичних умінь, допускаючи деякі помилки, які може виправити при корекції їх викладачем, володіє задовільними теоретичними знаннями (знає основні положення методики виконання практичних навичок, показання та протипоказання, можливі ускладнення та ін.)
«Незадовільно»	Здобувач вищої освіти не може самостійно продемонструвати практичні вміння (виконує їх, допускаючи грубі помилки), не володіє достатнім рівнем теоретичних знань (не знає методики виконання практичних навичок, показань і протипоказань, можливих ускладнень).

Загальна оцінка з освітнього компонента визначається як середнє арифметичне балів ПНД, які переводяться у 120-бальну шкалу ECTS (табл. 3.1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо на іспиті (табл. 3.3).

Таблиця 3.3 – Оцінювання теоретичних знань, якщо практичні навички оцінюються за критеріями «виконав»/«не виконав»

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь на питання, які включають теоретичну частину освітнього компоненту	За кожену відповідь здобувач вищої освіти одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» – 15–16 балів; «4» – 13–14 балів; «3» – 10–12 балів.
1	20	18	12		
2	40	36	24		
3	60	54	36		
4	80	72	48		

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати за вивчення освітнього компонента – 200 балів, у т.ч. за ПНД – 120 балів. Мінімальна кількість балів становить 120, у т.ч. за ПНД – 70. Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою, 4-бальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 3.4.

Таблиця 3.4 – Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою, 4-бальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за 4-бальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та іспит. Здобувачам вищої освіти, які не виконали вимоги навчальної програми виставляється оцінка F_x , якщо вони були допущені до складання іспиту, але не склали його. Оцінка F виставляється здобувачам вищої освіти, які не допущені до складання іспиту.

3.2 Питання до іспиту:

1. Аналіз середовища публічної політики та стейкхолдерів.
2. Аналітичні процедури на етапах моніторингу та оцінювання публічної політики.
3. Багаторівневність публічної політики: наднаціональний, національний, регіональний і місцевий рівень, їх взаємодія.
4. Бюджетування й ресурсне забезпечення публічної політики.
5. Взаємодія влади, бізнесу та громадянського суспільства у формуванні й реалізації публічної політики.
6. Види аналізу публічної політики. Економічний, політичний і соціальний аналіз.
7. Публічна політика й демократичне врядування.
8. Децентралізація та реформування територіальної організації влади в Україні.
9. Доказова публічної політики.
10. Зміст публічної політики.
11. Ідентифікація проблеми/питання для аналізу публічної політики.
12. Лідерство й цінності у формуванні та реалізації публічної політики.
13. Механізми взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.
14. Належне врядування: сервісна держава та місцеве самоврядування.
15. Напрями інноватизації публічного управління та адміністрування.
16. Обмеження публічної політики.
17. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування.
18. Парламентаризм як підґрунтя політики народовладдя.
19. Підготовка аналітичних документів і презентація результатів аналізу публічної політики.
20. Підстави для державного втручання.
21. Повноваження органів влади у формуванні й реалізації публічної політики та участь громадськості.
22. Показники успішності реалізації публічної політики.
23. Публічна політика як процес: затрати, результати, впливи та наслідки.
24. Прозорість і відкритість (публічність) процесу публічної політики.
25. Процедури аналізу публічної політики.
26. Результативність, ефективність і економічність публічної політики.
27. Ресурси, механізми й інструменти публічної політики.
28. Рішення щодо публічної політики.
29. Розподіл адміністративних процесів на функції публічного управління.
30. Стимулювання лідерів громадської думки, мотивація населення до участі у державних справах, формування відповідальної поведінки населення.
31. Сучасні тенденції трансформації системи публічного адміністрування.
32. Сфери й засади внутрішньої та зовнішньої публічної політики і їх характеристика.
33. Типологія публічної політики: види, сфери, напрями.
34. Унормування процедур аналізу публічної політики в Україні та світі.
35. Формулювання та порівняльний аналіз альтернативних варіантів публічної політики.
36. Цикл вироблення публічної політики – етапи формування та реалізації.
37. Цілі та завдання публічної політики.

3.3 Зміст освітнього компонента:

Тема 1 Вироблення публічної політики. Врядування. Публічна політика й демократичне врядування. Зміст, цілі, завдання та обмеження публічної політики. Прозорість і відкритість процесу публічної політики. Рішення щодо публічної політики. Підстави для державного втручання. Доказова публічна політика. Цикл вироблення публічної політики – етапи формування та реалізації. Ресурси, механізми й інструменти публічної політики. Публічна політика як процес: затрати, результати, впливи й наслідки. Результативність, ефективність і економічність публічної політики. Бюджетування й ресурсне забезпечення публічної політики. Повноваження органів влади у формуванні й реалізації публічної політики та участь громадськості. Взаємодія влади, бізнесу та громадянського суспільства у формуванні й реалізації публічної політики.

Тема 2 Аналіз публічної політики. Види аналізу публічної політики. Ідентифікація проблеми/питання для аналізу публічної політики. Процедури аналізу публічної політики та їх унормування в Україні та світі. Аналіз середовища публічної політики та стейкхолдерів. Показники успішності реалізації публічної політики. Формулювання та порівняльний аналіз альтернативних варіантів публічної політики. Аналітичні процедури на етапах моніторингу та оцінювання публічної політики. Підготовка аналітичних документів і презентація результатів аналізу публічної політики.

Тема 3 Сфери та напрями публічної політики. Типологія публічної політики: види, сфери, напрями. Багаторівневність публічної політики: наднаціональний, національний, регіональний і місцевий рівень, їх взаємодія. Належне врядування: сервісна держава та місцеве самоврядування. Парламентаризм як підґрунтя політики народовладдя. Сфери й засади внутрішньої і зовнішньої публічної політики та їх характеристика.

Тема 4 Публічне адміністрування. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування. Розподіл адміністративних процесів на функції управління. Сучасні тенденції трансформації системи публічного адміністрування. Механізми взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Децентралізація та реформування територіальної організації влади в Україні. Напрями інноватизації публічного управління та адміністрування.

Тема 5 Лідерство у публічному управлінні. Лідерство й цінності у формуванні та реалізації публічної політики. Стимулювання лідерів громадської думки. Мотивація населення до участі у державних справах. Формування соціально відповідальної поведінки населення.

3.4 Індивідуальні завдання (ІЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти навчального, навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу й завершується складанням підсумкового заліку. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних і семінарських занять, охоплює декілька тем або зміст освітнього компонента в цілому.

Мета ІЗ. Самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань здобувачів вищої освіти з освітнього компоненту і розвиток навичок самостійної роботи.

Структура ІЗ:

- вступ – зазначається тема, мета й завдання роботи і основні її положення;
- теоретичне обґрунтування, виклад базових теоретичних положень, законів, принципів, алгоритмів тощо, на основі яких виконується завдання;

- вказуються та коротко характеризуються методи роботи при виконанні практичних, розрахункових, моделюючих робіт;
- основні результати роботи та їх обговорення – подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо;
- висновки;
- список використаних джерел.

Порядок подання та захисту ІЗ:

1. Звіт про виконання ІЗ подається у вигляді реферату. Він повинен мати обсяг 10–16 сторінок тексту стандартного оформлення (розмір аркуша А4, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання по ширині, між абзацні відступи – відсутні) і повністю розкривати зміст обраних питань.

2. ІЗ подається викладачу, який читає лекційний курс з даного освітнього компонента і приймає залік, не пізніше ніж за 2 тижні до дати його проведення.

3. Захист ІЗ відбувається на одному із семінарських занять, де здобувач вищої освіти репрезентує основні результати дослідження (до 5 хв.) та відповідає на питання за даною проблематикою.

4. Оцінка за ІЗ (максимум – 10 балів) є обов'язковою складовою підсумкової оцінки з освітнього компонента.

Невідповідність змісту, занадто великий/малий обсяг роботи, невідповідність формальним вимогам до оформлення, відсутність переліку використаних джерел або його неправильне оформлення, недостатня структурованість роботи, невчасне подання роботи на перевірку є підставами для зниження оцінки чи повернення роботи на доопрацювання.

3.5 Правила оскарження оцінки

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачів вищої освіти ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 30.09.2020 р. № 35/2020) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf) дозволяє уникнути конфліктів під час оскарження здобувачами вищої освіти результатів підсумкового контролю.

4 ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» (<https://knmu.edu.ua/documents/normativni-dokumenty-navchalnogo-procesu/>), здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою освітнього компоненту. Регламентовано порядок ліквідування академічної заборгованості (наказ ректора ХНМУ від 26.12.2019 р. № 533) та Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (наказ ректора ХНМУ від 30.09.2020 р. № 36/20) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf). Важливо дотримуватися Кодексу корпоративної етики ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/golovna/pro-nas/kodeks-korporativnoyi-etyky/>). ХНМУ створює простір рівних можливостей, вільний від дискримінації будь-якого національного, расового чи етнічного походження, статі, віку, інвалідності, релігії, сексуальної орієнтації, гендерної приналежності або сімейного стану. Всі права, привілеї, програми та види діяльності, що надаються здобувачам вищої освіти або співробітникам ХНМУ, розповсюджуються на всіх без винятку за умови належної кваліфікації. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість в опануванні освітнього компоненту. Вітається творчий підхід у різних його проявах. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, контакуйте з викладачем.

5 АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Успішне опанування освітнього компонента вимагає дотримання засад академічної доброчесності. Відповідно до ст. 42 Закону України «Про освіту» та Закону України «Про вищу освіту», враховуючи рекомендації НАЗЯВО (від 29.10.2019 р. протокол № 11) в ХНМУ запроваджено систему розвитку академічної доброчесності, основні положення якої

розміщено на сайті ЗВО: Кодекс академічної доброчесності ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 305) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/kodex_ad.pdf); Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf); Положення про Комісію з доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 02.07.2020 р. № 165) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf); Положення про порядок перевірки у Харківському національному медичному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2020 р. № 195); Положення про підготовку та захист магістерських робіт студентів, які здобувають ступінь вищої освіти «магістр» у ХНМУ (наказ ректора ХНМУ від 27.08.2019 р. № 371) (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_magistr.pdf). Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом. ХНМУ підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Гордієнко Л.Ю., Лукашев С.В. Публічне врядування: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 388 с.
2. Липовська Н.А., Письменний І.В. Публічна політика: навчальний посібник. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. 104 с.
3. Мамонтова Е.В., Краснопольська Т.М. Публічна політика: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2020. 84 с.
4. Неділько А.І., Задорожний В.П., Бойко В.В. Публічна політика: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 225 с.
5. Публічна політика: навчальний посібник / за заг. ред. С.О.Телешуна. Київ: НАДУ, 2016. 340 с.
6. Khan A. Cost and Optimization in Government: An Introduction to Cost Accounting, Operations Management, and Quality Control. 3rd Edition. 2022. 466 p.
7. Hildreth B.W., Miller G., Lindquist E.L. Handbook of Public Administration. 4th Edition. 2021. 348 p.
8. Holzer M., Schwester R.W. Public Administration: An Introduction. 3rd Edition. 2019. 452 p.
9. Koliba C.J., Meek Ja.W., Zia A., Mills R.W. Governance Networks in Public Administration and Public Policy. 2nd Edition. 2018. 514 p.
10. Master Public Policy Analysis In Six Easy Steps: The Basics. URL: <https://ua.udemy.com/course/master-public-policy-analysis-in-six-easy-steps>
11. Master Public Policy Analysis: Advanced. URL: <https://ua.udemy.com/course/master-public-policy-analysis-advanced/>
12. Mitchell F.H., Mitchell Ch.C. Adaptive Administration: Practice Strategies for Dealing with Constant Change in Public Administration and Policy. 2016. 256 p.
13. Rosenbloom D.H., Kravchuk R.S., Clerkin R.M. Public Administration: Understanding Management, Politics, and Law in the Public Sector. 9th Edition. 2022. 660 p.

14. Shafritz Ja.M., Russell E.W., Borick Ch.P., Hyde A.C. *Introducing Public Administration*. 10th Edition. 2022. 268 p.
15. Storey Jo., Holti R. *Innovating Healthcare. The Role of Political, Managerial and Clinical Leadership*. Routledge, 2021. 212 p.

Допоміжна

1. Адмінресурс і як йому протидіяти. Дія.Освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/administrative-resource>
2. Вороніна Ю.Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: навчальний посібник. Мелітополь: Колор Принт, 2020. 204 с.
3. Держава без бар'єрів. Дія.Освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/barrier-free-government>
4. Державна політика і як її формувати. Дія.Освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/public-policy>
5. Мельниченко О.А., Ваніна Я.А., Кравченко Ж.Д., Савченко І.Г. Державна промислова політика: елементи та взаємозв'язок з іншими політиками держави. *Суспільство та національні інтереси*. 2024. № 4. С. 1229–1239.
6. Мельниченко О.А., Косенко А.В., Кравченко Ж.Д., Савченко І.Г. Значення державної промислової політики для розбудови територій та розвитку суміжних галузей/сфер національної економіки. *Успіхи і досягнення у науці*. 2024. № 6. С. 538–549.
7. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: навчальний посібник. Харків: ХНАУ, 2018. 278 с.
8. Основи публічного управління та антикорупційна політика: навчальний посібник / за заг. ред. Є.Г. Карташова, А.П. Миколайця. Київ: Освіта, 2020. 303 с.
9. Публічне управління та адміністрування: навчальний посібник / за заг. ред. О.В. Скидана. Житомир: ЖНАЕУ, 2017. 705 с.
10. Публічне управління та адміністрування: теоретичні та практичні аспекти: навчальний посібник / С.В. Панченко, О.Г. Дейнека, О.В. Дикань та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 380 с.
11. Публічні консультації онлайн. Дія.Освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/e-consultations>
12. Certified Lean Management + Manufacturing in Lean Six Sigma. URL: <https://ua.udemy.com/course/leanmanagement>
13. Critical Thinking Strategies For Better Decisions. URL: <https://ua.udemy.com/course/critical-thinking-strategies/>
14. Decision Making: Solve Problems with Emotional Intelligence. URL: <https://ua.udemy.com/course/effective-problem-solving-and-decision-making/>
15. Guidance for creating impactful health reports. World Health Organization. 2021. 36 p.
16. *Health Policy in the Market State* / Edited By Linda Hancock. Routledge, 1999. 362 p.
17. Leadership: Practical Leadership Skills. URL: <https://ua.udemy.com/course/practical-leadership/learn/lecture/3665710#overview>
18. Management – Leadership, Negotiating, Assertiveness, Sales. URL: <https://ua.udemy.com/course/management-101>
19. Management Skills – Team Leadership Skills Master-class 2022. URL: <https://ua.udemy.com/course/leadership-and-lean-management-masterclass>
20. Master your Decision-Making, and Critical Thinking Skills! URL: <https://ua.udemy.com/course/leadership-science-for-decision-making/>
21. Melnychenko O., Ovcharova Zh. Current challenges in the healthcare sector and respective response measures. *Wiadomosci Lekarskie*. 2024. Vol. LXXVII. Is. 4, April. P. 859–862.
22. Nadeau R., Bélanger É., Pétry F., Soroka S.N., Maioni A. *Health Care Policy and Opinion in the United States and Canada*. Routledge, 2016. 172 p.

23. New Manager: The Basics and More of Being a Great Leader. URL: <https://ua.udemy.com/course/new-manager>
24. Team Leadership & Team Building 2022 Master Class. URL: <https://ua.udemy.com/course/team-kata/>
25. The Science of Leadership. URL: <https://ua.udemy.com/course/neuromanagemen>

7 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Наукова бібліотека Харківського національного медичного університету. URL: <http://libr.knmu.edu.ua/index.php/biblioteki>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Національна наукова медична бібліотека України. URL: <http://www.library.gov.ua>
4. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL: <http://korolenko.kharkov.com>

8 ІНШЕ

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією у ХНМУ (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf)

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення здобувачами вищої освіти ХНМУ окремих освітніх компонентів понад обсяг навчального плану (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf)

Положення про визнання результатів неформальної освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv-1.pdf)

Документи щодо поширення інклюзивної освіти в ХНМУ (http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk)